

© Karen Oostelien

TENTOONSTELLING VERRE VERWANTEN – DISTANT KINSHIP

Uitwisselingsexpositie van Nederlandse en Nieuw-Zeelandse grafische kunstenaars.

De negen leden van de Grafiekgroep Bergen – allen ook lid van het KCB – exposeren samen met negen leden van de Print Council Aotearoa New Zealand. Dit vindt plaats in onze expositieruimte in de villa van Kranenburgh en in Galerie SchlessArt. De expositie plaatst de Nederlandse en Nieuw-Zeelandse grafiek naast elkaar en geeft een boeiend overzicht van de verschillen en raakvlakken. Het initiatief kwam van Nan Mulder, actief lid van beide kunstenaarsorganisaties. De expositie is in 2020 en 2021 te zien in drie musea in Nieuw-Zeeland.

De ambassades van beide landen steunen de expositie, waarbij de afspraak is gemaakt dat door alle kunstenaars tenminste één werk over het 'verre' land wordt gemaakt. Er is door de grafici van de twee landen opnieuw gekeken naar de historische reis van Nederlander Abel Tasman in 1642, de Nederlandse naoorlogse emigratie naar Nieuw-Zeeland, flora en fauna, geografie, cultuur. Het resultaat geeft een verfrissend en vaak onverwacht beeld van aspecten van beide landen, waardoor beeldend duidelijk wordt dat we echt *Verre Verwanten* zijn.

Deelnemende kunstenaars GGB: Elsbeth Cochius | Gea Karhof | Hans Kleinsman | Madeleine Leddy | Piet Lont | Nan Mulder | Jadranka Njegovan | José van Tubergen | Eric van der Wal.

Deelnemende kunstenaars PCANZ: Jacqueline Aust | Kathy Boyle | Beth Charles | Mark Graver | Steve Lovett | Kim Lowe | Catherine MacDonald | Prue MacDougal | Carole Sheppard.

Van allen vindt u op de volgende pagina's een portret.

De tentoonstelling loopt t/m zondag 3 november. De feestelijke opening, met medewerking van het WAKA Gezelschap Njord, is op zaterdag 28 september 14:30 in Kranenburgh. Daarbij zal het woord worden gevoerd door o.a. de ambassadeur van Nieuw-Zeeland Lyndal E. Walker. Vervolgens wordt om 16:00 de tentoonstelling in Galerie SchlessArt geopend door Bergens burgemeester Hetty Hafkamp. En ook hier wordt opgetreden door het WAKA Gezelschap Njord.

KANTLIJN

Deze keer is de KCB*NU gewijd aan een uitwisselingsexpositie van de Grafiekgroep Bergen, destijds voortgekomen uit het illustere gezelschap *Drukkerstroost*, een initiatief van grafici, allen verbonden aan het KCB. Zie het artikel hiernaast.

De recente tentoonstelling *KCB aan Zee* in het Vredeskerkje in Bergen aan Zee was een veertiendaags experiment. Bijzondere en leuke ervaring, smaakt wellicht naar meer.

De laatste tentoonstelling *Volume in Vorm* kunnen we een groot succes noemen – wat onder meer is gebleken uit de reacties en complimenten die de deelnemende kunstenaars o.a. via Facebook ten deel vielen. In haar openingsspeech wees de voorzitter er nog eens op dat de kunstenaars van het KCB zich blijvend willen manifesteren met tentoonstellingen die ertoe doen en waarmee bovendien uitspraken worden gedaan over kunst en samenleving. Daarbij memoreerde zij ook aan de recente moeilijkheden betreffende de toegankelijkheid van de KCB tentoonstellingen: er stond een bordje 'verboden toegang' voor de deur van de villa i.v.m. de inrichting van de Kranenburgh tentoonstelling van Paul Faassen. Daardoor stonden KCB-exposanten met hun gasten van elders voor een gesloten deur. Eerder was dat ook al het geval toen het hele museum gesloten was vanwege de inrichting van de Edgar Fernhout tentoonstelling.

Moeten we daarom niet denken aan een voor de hand liggende oplossing voor dit probleem, namelijk: de hele villa ter beschikking stellen aan de werkende leden van het KCB. Immers het geluid van het KCB als groep professionele(!) kunstenaars verdient groter aandacht. Het is immers hun vak, hun talent en bestaan waarin zij geïnvesteerd hebben. Zij hebben hun bestaan, idealen en inkomen verbonden aan de ruimte waarin zij zich op gezette tijden moeten kunnen manifesteren. Zij willen gerespecteerd en erkend worden om hun eigenheid als **makers** en willen als oorsprong van de Bergense Culturele Gemeenschap graag anderen inspireren. Let wel: de naam is 'Kunstenaars' (-centrum), niet 'Kunsten' of 'Kunst'. Daarvoor hebben we immers een museum in het leven geroepen. Tenslotte kon de nieuwbouw van Kranenburgh destijds alleen maar mede door de inbreng van het KCB gerealiseerd worden. Daarnaast past de villa qua concept ook niet bepaald bij de nieuwbouw...

Tot slot een citaat van Fellini: *Een kunstenaar is het medium tussen zijn fantasieën en de wereld.*

VERRE DISTANT VERWANTEN KINSHIP

< Grafiekgroep Bergen

Print Council Aotearoa New Zealand >

Elsbeth Cochius (Lieshout, 1951), AKI Academy of Art & Design, Enschede (vrije grafiek).
Onder de naam *Atelier Print Art* geeft zij kalenders en grafiekdozen uit. Haar vaak grote linoleumsneden tonen haar liefde en verwondering voor de natuur. Zij verwijderd wat er niet toe doet en brengt structuur en ritme aan in dat wat essentieel is. Voor deze expositie heeft zij zich verdiept in de oudste en hoogste boom ter wereld: de kauri. Deze komt alleen nog voor in Nieuw-Zeeland. (elsbethcochius.nl)

Gea Karhof (Wieringen, 1945), Gerrit Rietveld Academie. Zij ontwikkelde na haar opleiding een heel persoonlijke toepassing van de etstechniek. Haar prenten worden door haar met de hand ingekleurd en bewerkt met bladgoud of blinddruk. Ze maakt reizen naar verre cultuurgebieden die een eindeloze inspiratiebron vormen.
'Verbondenheid is een thema in mijn werk. Ik leg verbanden tussen verschillende tijden en culturen. Nieuw-Zeeland was voor mij een terra incognita, maar terwijl ik me erin verdiepte, opende zich een fascinerend land met een unieke natuur en cultuur.' (geakarhof.nl)

Hans Kleinsman (Enschede, 1950), AKI Academy of Art & Design, Enschede. Werk van Hans in o.a. Museum of Geometric and MADI Art, Dallas (USA) en Parket Justitie Alkmaar. 'Ik maak computergestuurde tekeningen, uitgaande van rekenkundige reeksen die ik visualiseer. Een zelf ontwikkelde tekenmachine brengt het beeld over op grote lithostenen, waarna de prent wordt gedrukt in afzonderlijke kleurlagen. Gegevens worden naar een plotter gestuurd die met ballpoint rechtstreeks op papier tekent. Een koppeling tussen analoge en digitaal werken, waaruit een dynamisch beeld tevoorschijn komt.' (hanskleinsman.nl)

Madeleine Leddy opleiding Gerrit Rietveld Academie, vrije grafiek. Haar werk is te vinden in vele collecties in binnen- en buitenland. Madeleine werkt in gemengde technieken en ets, droge naald – meestal mono-prints.
'Ik werk intuïtief, zonder vooropgezet plan terwijl ik verf of inkt uitsmeer op papier of zinkplaat, nodig ik het toeval uit om met mij mee te spelen. Als het goed is, vertellen we samen een verhaal...' (madeleineleddy.com)

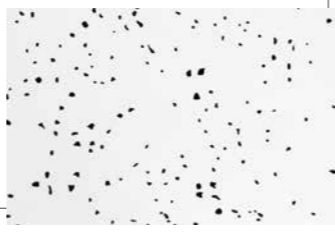

Piet Lont (Hippolytushoef, 1947), studeerde aan de Koninklijke Academie van Schone Kunsten, Antwerpen en de Rijksacademie van Beeldende Kunst, Amsterdam.
'Ik woon tien minuten van het Wad en ben er ook geboren. Ik houd van het zakkende water als de zeebodem ribbelend droog komt te liggen, van de belenblazende modder en de geultjes die plassen worden. In de grond, vlak onder het zand, liggen kokkels, zagers en gapers. De ontdekkingsreiziger Abel Tasman (Lutjegast, 1603), kende die wereld ook.' (pietlont.wordpress.com)

Nan Mulder (Leiden, 1948), Gerrit Rietveld Academie: schilderen en grafiek; Academie van Schone Kunsten, Krakau (PL): grafiek; Universiteit van Edinburgh (SCO): Engelse Literatuur - MA (Hons). Zij is lid van zowel Grafiekgroep Bergen als Print Council Aotearoa New Zealand.
'In februari 2019 huurde ik een huisje in de Wharapuke subtropische tuinen bij de Bay of Islands op het Noordereiland van Nieuw-Zeeland. Ik wandelde uren door het dichtbegroeide bos en het voelde alsof ik sluipend op weg was naar een metaforisch binnenland. Zo ontstond een nieuwe serie mezzotinten.' (nanmulder.com)

Jadranka Njegovan (Zadar, Croatia, 1959), Academie van Beeldende Kunsten, Den Haag.
'Met Google Earth reis ik soms over de aarde en bezoek plaatsen die ik misschien nooit in het echt zal zien. Nieuwsgierig naar de eilanden van Nieuw-Zeeland zag ik in het noorden van het Zuidereiland mysterieuze witte stippen in een bosrijk berglandschap! Zijn dat natuurlijke erosies, door de mens uitgegraven passeerplaatsen langs de smalle wegen door de bossen, offerplaatsen, UFO-resten...? Het is niet aan een kunstenaar om ze te demystificeren.' (jadrankanjegovan.nl)

José van Tubergen (Amsterdam, 1946), Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam en de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten, 's Hertogenbosch. José heeft haar eigen grafische techniek ontwikkeld die vaak groot en op canvas wordt uitgevoerd. 'Mijn werk is een zoektocht naar nalatenschap. Ruïnes en rituelen vertellen de geschiedenis van de mens met architectuur of natuur als decor. Kenmerken van de tijd vind ik in natuur, geschonden bouwsels, rituelen, besmeurde en gebroken ramen en deuren, afgebladderde muren en graffiti, ontstaan door macht en geweld van mens en natuur.' (josevan.nl)

Eric van der Wal (Bergen NH, 1940), maakt vooral hout- en linoleumsneden.
'Ik heb vroeger vele lino's gemaakt met vogels; later gingen die vogels over in wolken, die op hun beurt weer overgingen in landschappen. Nog steeds maak ik landschappen, maar nu zijn het de details ervan. Zoals bijvoorbeeld de wilgentenen die men in het duin steekt om de wind te breken en om het verstuijvende zand vast te leggen – en die me doen denken aan de bevedering van de kiwi.'

Jacqueline Aust (Auckland), Universiteit van Auckland, MA (cum laude). Haar werk baseert zich op onderzoek naar de verhouding tussen het handmatig tekenen en de technieken waarmee beelden in veelvoud worden vervaardigd. Met de hand gemaakte tekeningen zijn de uitdrukking van een zekere individualiteit, een in de tijd vastgelegd moment. In de kunstwereld van dit moment worden gesprekken rond grafiek altijd weer gekruist met vragen over de toegepaste techniek en wat het effect is van het handmatig vervaardigen van eenmalige tekens op de esthetiek van de vaak vele reproducties ervan. (jacquelineaust.com)

Kathy Boyle Diploma in Teaching, BA Art & Design, EIT, woont en werkt op het platteland aan de oostkust van het Noordereiland van Nieuw-Zeeland. Ze is negen jaar lang voorzitter geweest van de Print Council Aotearoa New Zealand. Haar werk is sterk beïnvloed door haar bezorgdheid over het milieu en de landelijke omgeving waarin ze leeft. Kathy combineert diepdruk met andere grafische technieken en maakt ook 3D-grafiek op gips. Regelmatig geeft ze workshops in Nieuw-Zeeland, Australië en Engeland. (kathyboyle.nz)

Beth Charles studeerde grafiek aan het Wanganui Community Polytechnic (BFA, 2000). Ze is geboren in Engeland en emigreerde in 1982 met haar gezin naar Nieuw-Zeeland. Beth combineert haar grafische werk soms met collage en textiel. Ze exposeert regelmatig – het meest recentelijk in New York, Berlijn, Milaan en Londen. Zij ontwikkelt haar werk op een intuïtieve manier door te luisteren naar het materiaal. De textielkunstenaar Anni Alberts zei hierover: 'Hoe meer we hierop inzoomen, hoe dichter we bij kunst komen'. (bethcharles.net)

Mark Graver (St. Albans, UK, 1964), woont en werkt in Kerikeri. Hij studeerde aan Leeds Polytechnic, UK - BA (Hons) Fine Art - en het Camberwell College of Arts, Londen (MA Grafiek 1994/95). Hij is de schrijver van *Non-Toxic Printmaking* (2011, Londen, A&C Black) en werkt tegenwoordig hoofdzakelijk in digitale technieken. Zijn werk is in vele internationale collecties te vinden, inclusief die van het Victoria & Albert Museum, Londen. In 2019 werd hij gekozen tot 'Fellow of the Royal Society of Painter-Printmakers' in Londen. (markgraver.com)

Steve Lovett (Auckland, 1959), Universiteit van Auckland (MA Fine Arts). Momenteel betrokken bij postacademisch onderzoek naar geletterdheid en pedagogiek. Het visuele deel van dit onderzoek wordt op verschillende wijzen uitgevoerd en analyseert het effect dat het maken en bekijken van beelden op ons zelfbesef heeft – in de context van het landschap. De beelden worden vertaald naar inkt, vaak in een zeeafdruk. Veel van Steve's werk is te vinden in zowel openbare als privécollecties, niet alleen in Nieuw-Zeeland maar ook in Europa, China, Noord-Amerika. (art-in-newzealand.co.nz/steve-lovett)

Kim Lowe (Invercargill, 1967), Dunedin School of Art, Universiteit van Otago: Bachelor of Fine Arts; Ilam School of Fine Arts, Universiteit van Canterbury: MFA Grafiek. In 2019 ontving zij de *Olivia Spencer Bower Award* voor schilderen. In haar grafische werk gebruikt Kim hoofdzakelijk hoogdruk en blinddruk. 'Mijn werk gaat meestal over gemengde rassen – de interactie tussen natuur en cultuur – en maakt gebruik van historische Chinese schilderkunst en motieven in een Nieuw-Zeelandse context.' (kimlowe.co.nz)

Catherine MacDonald (Whanganui, 1975), Quay School of Fine Art, Whanganui (BFA). Werkt met droge naald op aluminium. 'Mijn onderwerpen vind ik vaak in mijn naaste omgeving, in de stad, de dingen die ik vaak zie. Regelmatig terugkerende thema's zijn mensen, maar ook planten en bomen in het landschap. Ook geloof ik dat dieren een uniek perspectief op ons leven hebben. Honden bijvoorbeeld halen we in huis om ons dagelijks leven te delen. Vogels stijgen boven het aardse gedoe uit en overzien het geheel.' (catherinemacdonald.co.nz)

Prue MacDougall studeerde grafiek aan de Elam School of Fine Art, Universiteit van Auckland (BA Fine Arts cum laude, 1985). Zij won dat jaar de 'Auckland University Annual Prize of Excellence'. MacDougall werkt vooral in de fotopolymeertechniek, waarbij op een lichtgevoelige polymeerplaat een afbeelding wordt geplaatst die dan aan zonlicht of ultraviolet licht wordt blootgesteld. De plaat wordt daarna in kraanwater ontwikkeld. Fotopolymeer is voor haar een relatief ongecompliceerde manier om een diepdrukprent te maken met zowel fotografische als handgetekende beelden. (pruemacougall.com)

Carole Shephard (Taumarunui, 1945) was Professor of Fine Arts aan de Universiteit van Auckland, waar zij promoveerde in 2004. Ze ging met vervroegd pensioen en vestigde zich in Kawhia aan de kust van het Noordereiland, waar ze de *Te Puti Art Studio* oprichtte. 'Misschien was het mijn verhuizing van de stad naar het platteland die voor de ongemakkelijke confrontatie met mijn natuurlijke omgeving zorgde. Dit is waarschijnlijk het beste uit te leggen aan de hand van het onkruid dat zo maar opduikt en op donkere plaatsen woekert...' (caroleshephard.com)

SCHILDERSVERDRIET 81

In een geel hesje sta ik op straat de ramen te schilderen. Ik heb een andere kleur bedacht, dus alles moet opnieuw. Landbouwmachines, auto's, motoren, fietsende vakantie-families, wandelaars, joggers en ruiters passeren me achterlangs. Ik wil goed zichtbaar zijn. Zwaluwen zwieren kwetterend om me heen. Ze hebben drie nestjes tegen het huis van de buurman geplakt. Terwijl ik beneden sta achter een rij rood-witte pylonen, draaien ze hun vrolijke pirouetten alsof er geen verkeersdrukke bestaat. Ik herken dat wel uit de tijd dat ik op één hoog woonde boven het verkeer in de Jansstraat. Ik liet toen vanuit mijn 'bioscoopstoel' aan het raam het eeuwig variërende straatleven als een film voorbij gaan. Ik nam er niet aan deel, zoals zwaluwen dat wel doen denk ik.

Dat ik mijn ramen sta te schilderen aan de straatkant, wat is daar verder over te zeggen? Dat het een langzame, zorgvuldige beweging met de kwast is, dat je moet oppassen dat je de verfpot niet scheef houdt en dat het hoofd er verder niet zo bij nodig is. Het gedachtenleven krijgt vrij spel, ervaringen die zijn opgedaan, beelden die je zijn bijgebleven, ze doemen zomaar op. Daar wil ik het eigenlijk over hebben. Over de meisjes in *Aus Licht* van Stockhausen, die in de gashouder van de Westergasfabriek van achter in de zaal naar voren schreden in lange rijen, in witte gewaden met een kaarsje in de hand: typisch Stockhausen. Het geluid dat ze erbij maakten, een wonderlijke melange van sisjes, trillertjes, roepjes, gillettjes – pure schoonheid. Dat maak je maar één keer mee.

Of ondergedompeld te zijn geweest in het Sonic Acts Festival. Een mix van art en science: electro-magnetische klanken, piepend bewegende installaties, lezingen en performances met beeld en geluid. Zo gedreven als die jonge onderzoekers en kunstenaars eraan werkten, met uiterst magere budgetten, ze motiveerden me diep. *Je zult godverdomme tot je laatste snik toekomst-schilderijen uit je lijf persen, jongen. Anders ben je geen knip voor de neus waard!* Zo voelde ik dat. Herinneringen en gedachtenspinsels, hebben die tijdens een week raamkozijnen schilderen hun nut als tijdverdrijf? Je bent in ieder geval lekker opgeschoten. Ik ga aan de overkant van de weg staan. Het hele huis frist enorm op door de nieuwe kleur. Ik ben tevreden.

Tot slot een losse notitie uit mijn journaal: 'Ik vind een kweepeer op de grond, nog jong en donzig – bijna 6 cm lang en 3,5 cm breed'.

Michiel Hertroys

Ons bereikte het bericht van het overlijden van John Moreu. Hij was in 2008 korte tijd voorzitter van het KCB. Wij wensen zijn echtgenote Riet, kinderen, familie en vrienden sterkte bij het verwerken van hun verlies.

SOCIËTEITSBERICHTEN

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) van kwart over vijf tot half acht soos in de foyer van Kranenburgh. Elkaar weer ontmoeten en genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie van zijn/haar werk geeft.

Het programma voor de komende maanden:

- 27 september **Theo Olthuis** In je hoofd kun je alles, alles gaat vanzelf...
- 25 oktober **Corinne Moerbeek** ...en er zit altijd muziek in
- 29 november **Dorry van Haersolte** ...werk in brons, steen, hout - en ja, nog veel meer
- 27 december **literaire winteravond**

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Nan Mulder** drie verschillende expo's met aparte openingen tijdens het *Fifth International Mezzotint Festival 2019: Open Competition of VIMF | Curated Project | Blue Rocker Project*, Ekaterinburg (RUS), t/m 29 sep
- **Susana Mulas Lastra** *Salon des Artistes 2019*, Ateliers BaZtille, Zoetermeer, 14 – 29 sep
- **Angeline Lips** solo-expositie *A stain of time*, Galerie De Natris, Nijmegen, 15 sep – 20 okt
- **Maria Glandorf** *Beeldenfort*, Den Helder, openstelling 15 sep
- **Gerda Schimmel** *8th Biennial World Textile Art*, Museo del Traje, Madrid, 17 sep – 3 nov | manifestatie *Popinnart*, Art The Hague, Den Haag, 2 t/m 6 okt | *Salon des Beaux Arts*, Carrousel Du Louvre, Parijs, 12 t/m 15 dec
- **Anneke Helder** *Gleich ist nicht gleich*, Steyrermühl Papiermachermuseum, Stötten (AUT), 20 sep – 27 okt
- **Peter Bes** expositie galerie De Kapberg, Egmond aan den Hoef, 27 sep – 3 nov
- **Hans van Marwijk** *Retour*, Vredeskerkje, Bergen aan Zee, 18 -27 okt
- **Carla Ellens** fototentoonst. *Wonderland*, Kasteeltuin Assumburg, Heemskerk, t/m 28 okt
- **Marjan de Gopper** *Landschappen rond Egmond*, Museum van Egmond, Egmond aan Zee, t/m 3 nov
- **Ankie Postma, Anneke van der Mandele** groepsexpositie, galerie De Kapberg, Egmond aan den Hoef, 8 nov – 8 dec

KCB*NU
is de NieuwsUitgave van
KunstenaarsCentrumBergen
en verschijnt 6x per jaar

KunstenaarsCentrumBergen
Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH
E: info@kunstenaarscentrumbergen.nl
I: www.kunstenaarscentrumbergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm,
Rinus van de Peppel
T: 072 5154 157
E-mail:
rinusvandepeppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee:
Karen Opstelten
Aforisme: Theo Olthuis
Vormgeving:
DieuwkeGroet.nl